

Xujun xi kitsikasen

SANTIAGO

---

1 ¹An, Santiago, xi tetsa'exat'a_rā Na'enchana ko Na'enna Jesucristo, tetsikasen_nuu kjuate'nda jun xi jendibañu nga tejó ntje xi xuta Israel, xi tetsubo ngajin nangi xi bi tse'e Israel.

²Jun nts'ia, 'ñu tsja t'e_ru kakún kionga chut'ayakonu nga ndibanio nkjin kuya kjuana'en. ³Ngu 'yañu kibi, nga manu bitjaxtiu nga chut'ayakonu ngat'are kjuamakjain xi tjinnu, 'ba = tsa'en ngisa manu nga chukjuanu tume xi mato'on. ⁴Tunga ta'e'nde_ru kjuachukjuabiu xi sakunu nga kui xi ngatatsijngukjin xa xi tsa'en ngajin inimanu, tuxi s'ejñandakjinñu, kuakixikjiun, 'ba tumé chat'anu.

⁵Ba tsa tjin ngajinnu xi chajat'are kjuankjin kakun, ngatami'are Na'enchana. 'Ba kui sjare, ngat'a niki tsjafani = re xi machjenre ngatsi'i xuta 'ba bi jan be kakun. ⁶Tunga xi skui'are tsajmi Na'enchana tjinne = re nga kuakjainre 'ba bi jó ján kuaja inimare. Ngu xi jó ján baja inimare, jo = ni tsindiure ndachikun xi fiko i fiko jan ntjo. ⁷Xi 'ba sa'en, tumé ngatakuya nga sakure tsajmi ngat'are Na'enchana, ⁸ngat'a jó = tsikja'etsjen 'ba niñajanni tsikjet'a xi kui 'betuts'inre.

⁹Nts'ia xi nima kuán, kui xi tsja ngatjas'ere, ngat'a Na'enchana nk'a ts'axje. ¹⁰Ba tsja ngatjas'ere xi xuta nyina kuán, ngat'a Na'enchana ts'axjenima. Ngat'a xuta xi nyina chaja joni naxu xi tjin ngijña. ¹¹Kionga 'betju tsu'biu 'ba 'ñu sje ma ndabare, tsixi ngijño, 'ba jenngi naxure, 'ba chaja isenre xi tsja kji'i. 'Ba 'ba = nde tsa'en xaja xi xuta nyina kuán ngajinre xa xi titsa'en.

¹²Ndaxure xuta xi tichjukjuakore nga tichut'ayako, ngat'a nga je nda kjua'axtiu nga tichut'ayako, saku = re kjuabenichun. Kui chjibiu xi kitsuyatitjun Na'enchana nga sjare xuta xi tsimején. ¹³Tsa tjin xi chut'ayako nga sa'en xi bi nda, bi ngatatsikja'etsjen tsa Na'enchana xi 'batsa'en tikut'ayako. Ngu niñajanni tsu inimare Na'enchana nga sa'en xi bi nda, tsa xi bi nda skut'ayako kui, ninga bi kut'ayako xuta tsa tuxi sa'enni xi bi nda ngayeje. ¹⁴Tusa chut'ayako nga jngu jngu xuta nga tsu inimare kjuach'o xi tjin, 'ba 'batsa'en xi mejénre fiko 'ba 'bonachare. ¹⁵Ba nga tojo

SANTIAGO 1, 2

mejénre mé = xi tsu inimare, kio = ndibanire je. 'Ba kionga je matse jio, kio = ndibanire kjuabeya.

¹⁶Nts'ia xi tsimijaan, bi ch'onacha_ru yojonu. ¹⁷Ngayéje kjuanda xi ba'ena 'ba nga jngu jngu kjuatjo xi tsjekjin xi sakuna, ngank'aa ndibanire. Xi tsjana Na'enchana xi kitsa'en ngayéje xi tsitsejen ngank'aa. Na'enchana bi 'bantjaiya, 'ba bi fa'a joni nk'ian. ¹⁸Kui xi 'batsa'en kuamejénre nga ki'ndire kitsa'enna nga kitsjana enre xi kjuakixi, tuxi kuanña xi ngisa tjun tijña ngajinre ngayéje xi kui kitsa'en.

¹⁹T'ejin kakún kibi, nts'ia xi tsimején_nuu. Nga jngu jngu xuta ngat'endundantsjai nga kuinya ñojon, nga bi kitsa ngatinchja 'ba nga bi ta'a ngatjamastire. ²⁰Ngat'a kjuastiu bi basekona nga ña'an xi kixi tjín ngixkun Na'enchana. ²¹'Bamani, t'ejño ngayéje xi jndi tjín ngixkun Na'enchana ko tsajmi ch'o xi 'ñu tjín. Ti'naxjenimo yojonu nga chjubio en xi kis'entjejin inimanu. Xi tjínre kjuañu nga sik'anginu.

²²Tunga tik'etjusun = ñu ion, ngat'a tsa tu kuinya ñojonso 'ba bi sik'etjusun, ndejun tech'onacha_ru yojonu. ²³Xi tu minya ñojon sa ion 'ba bi tsik'etjusun, jo = ni jngu xuta xi kutsejenya jngu chutsin nga kutsejenre yojore. ²⁴'Ba kionga 'ba tita'en, tjibe = jó = kji'i yojore. Tunga nga siku'be, ta'a chiyajinre jó = kji'i. ²⁵Tunga xuta xi tu kui fa kutsejenre kjuatexuma xi niki kjuakixi, xi tsindaina, 'ba tsik'etjusun xi tsu 'ba bi chiyajinre xi basen ñojon, kui = xi kuachikunta'en ngat'are xi tita'en.

²⁶Tsa tjín xi tsu nga bekun Na'enchana, tunga bi kunre ts'a jótsa'en nchja, kui xi 'beñure yojore 'ba bi chjire jotsa'en bekun Na'enchana. ²⁷Tunga nga bisekua ki'ndi xi x'an ko yanchjin k'an xi inyafa'a kjuanima, 'ba nga bi nijndikua yojona ko kjuach'o xi tjín ngasun'ndio, 'ba = tsa'en nga tsje 'ba nda 'yakuan Na'enchana xi Na'enna mani.

2 ¹Jun nts'ia xi makjainnu ngat'are Na'enna Jesucristo xi 'ñu je, bi tjinni nga kabi siko xuta. ²Tu kuixunra, tsa kio ña mañojon kjuas'en jngu xuta xi tjiyare xtungu xi tse'e oro 'ba tsa tsja = kji'i najñu yaja, 'ba tsa 'ba nde kjuas'en jngu xuta nima xi yaja jngu najñu xi je kuacha, ³'ba 'batsa'en tsa nda xjubetjo xuta xi yaja najñu xi tsja kji'i 'ba k'uin_ru: “Teni nga'ndebi xi nda”, 'ba k'uin_ru xuta nimo: “Kio tisen ndiji asa ndekenit'ai ndsakua.” ⁴Tsa 'ba si'on, ¿a bi kabi teniko xuta xi tjindu ngajinnu? ¿A bi ch'otsa'en tenikja'etsjion nga te'bendo kjuas'?

⁵Tasen ñojon kibi nts'ia xi tsimijaan. Na'enchana kiskja'ajin xuta xi nima nga'e ngasun'ndio, tuxi s'enire kjuanyina ngat'are kjuamakjainna 'ba tuxi kuats'e'eni ña batexuma Na'enchana. Kui = biu xi kitsuyatitjun Na'enchana nga sjare xuta xi tsimején kui. ⁶Tunga jun, 'naxjengi = ñu xuta nima. ¿A bi nchja nyino xi tsikonu jotsa'en kui mejénre 'ba fiko kjuañunu ngixkun

SANTIAGO 2

juez? ⁷'Ba ¿a bi kui nchjabiu xi ch'otsa'en nchja ngat'are ja'en ndare Jesucristo xi ja'axtiyanu?

⁸Nda = si'on tsa sik'etjusunkjiun kjuatexuma xi kika'ena ngat'are Na'enchana xi reyna, jotsa'en kua'indut'a enre: “Timején xingi jofatsa'en nimején yojori.” ⁹Tunga tsa kabi niko xuta, techjujeñu 'ba ndekuini kjuatexumo kuanejenu nga tjinnu je. ¹⁰Ngu tsa jngu xuta k'uejñatjo yeje kjuatexumo, tunga tsa tu ichi sa ña bi sik'etjusun xi kio kua'indut'a, kui xi s'eneje ngat'are ngayéje xi kua'indut'a kjuatexumo. ¹¹Ngu ndekui Na'enchana xi kitsu: “Bi kjuachajngi ñe'en”, 'ba 'ba nde kitsu: “Bi nik'en.” 'Bamani, ninga tsa bi si'en kjuachajngi, tunga tsa sik'en, je kichjuje ngat'are kjuatexumare Na'enchana.

¹²'Ba kuanna kjua ngat'are kjuatexuma xi tsindaina, kui kjua nda tinkjinni ru takún jó kuixun 'ba jótsa'en kuego yojonu. ¹³Ngat'a nixtjin nga sa'enna kjua Na'enchana, bi kjua'animare xuta xi bi ja'animare xuta xi yak'a. Tunga xi ja'animare xuta xi yak'a, kui xi nda k'uetju nixtjin nga kuanre kjua.

¹⁴Jun nts'ia, ¿mé = chjinire tsa tjín xi kuetsu nga makjainre, tunga tsa tsajainre xi baku nga titsik'etjusun kjuamakjainre? ¿A kuan k'uangi tu ngat'are nga 'batsa'en makjainre? ¹⁵Tu kuixunra tsa jngu nts'ia asa jngu ndichja chajare najñu asa xichine xi machjenre, ¹⁶'ba tsa jngu xi tjín ngajinnu kuetsure: “T'irandai, ngatjama'isuri 'ba ngatatseri”, tunga tsa bi basekoni nga tsjare xi machjenre nga'e ngasun'ndio, ¿mé = chjinire kibiú? ¹⁷'Ba nde 'ba = mani ko kjuamakjainna. Tsa tsajainre xi baku nga tenik'etjusan kjuamakjainna, tu tijña k'en kjuamakjainna.

¹⁸Ngu tsa tjín xi kuetsu: “Ji tjín = ri kjuamakjain, 'ba an tetsa'enña xi nda.” Tunga takunna kjuamakjainri kionga tsajainre xi baku nga tenik'etjusin kjuamakjainri, 'ba an ngat'are xi tetsa'aan kuakukonira kjuamakjainna. ¹⁹Ji mankjainri nga jngututu mani Na'enchana. Ne nda ñe'en. 'Ba = nde makjainre isennixtjin xi inyatsa'exat'are chanayiu 'ba fatsekun. ²⁰Ji xi tsajainri kjuafa'etsjen, ¿a bi mankjainri nga bi chjire kjuamakjain tsa tsajainre xi baku nga tji'betjusun kjuamakjain? ²¹Xuta chingana Abraham xuta kixi = kuán ngixkun Na'enchana tu ngat'are mé = xi kitsa'en, nga kitsja Isaac xi ki'ndire mani nga kitsa'en joni chje ngasun altar. ²²'Ba te'yani jótsa'en ñatjen kitsa'exa kjuamakjainre ko xi kitsa'en Abraham. Kuajngukjin kjuamakjainre ngat'are xi kitsa'en. ²³'Ba 'batsa'en 'etjusunni xi kua'indut'a enre Na'enchana: “Abraham kiskunre Na'enchana, 'ba kui = kibiú xi kiskjebeya xkire Na'enchana nga kitsikixiya nga Abraham xuta kixi kuán.” 'Ba Abraham amigure Na'enchana kik'inre.

²⁴Je te'yo nga makixi = xuta ngixkun Na'enchana tu ngat'are mé = xi tsa'en 'ba bi tsa tu kui sa nga makjainre. ²⁵'Ba 'ba = nde kuán ko chjun

SANTIAGO 2, 3

masen xi Rahab 'mi. Kuakixi = ngixkun Na'enchana tu ngat'are mé = xi kitsa'en, nga kiskjebetjo nchja xi tse'e Israel xi echukun'mo nangibiu 'ba kitsikasennga ndiya nga kja'e ndiya kitsikasen ngani. ²⁶Ngu jotsa'en bi tijñakun yojore xuta nga je 'betju inimare, 'ba = nde tsa'en bi tijñakun kjuamakjainna tsa tsajainre xi baku nga tenik'etjusan kjuamakjainna.

3 ¹Nts'ia, bi 'ñu nkjin ngatjas'e ngajinnu xi kuan maestru, ngat'a 'yañu nga jin xi maestru kuáin ngisa = 'ñu kuanni kjua nga ko mare xuta xi yak'a. ²Ngat'a ngats'iña 'ñu nkjin ka'a ña'an xi bi tjinni nga si'an. Tunga tsa tjin xi bi 'betju ts'a en xi bi tjinni nga k'uetju, kui = xi xuta kixikjin 'ba ma = re 'bechja'ndere yojore tumeñu.

³Ma ña'an nga jngu chakabayu sik'etjusunna nga 'be'a na'ñu ts'a. 'Ba 'batsa'en ma ña'an nga tjiuba jebiu kuaje nituña ña mejénna. ⁴Ba nde chutsejen kusun ru barku. Xi tsa'exakore jngu barku je ma tsja ndiyakonire ko jngu yachi xi tijña tuts'in barku. 'Ba 'batsa'en ma fiko nituña ña mejénre kuaje, ninga jngu ntjo'ñu tsunginiña. ⁵Ba nde 'ba = mani ko najenna. Jngu = ka'a ichi xi tse'e yojona, tunga ma = re tsa'en kjua xi ya'e. Chutsejen kusun ngayeje jotsa'en ninga tu ichi sa ndi'i kuan kuaka jngu ngijñacha xi tse. ⁶Ba najenna jo = ni jngu ndi'i. Jo = ni jngu ngasun'nde xi kitsejin kjuach'o xi tijñajin yojona 'ba tsikjetsun yejena. Kui = xi 'bet'a ndi'i xki nixtjin xi betsuba nga tsikjetsun kjuabenichunna, ngat'a ndi'iu ndiba = nire nga'nde ña kjua'a kjuanima xuta.

⁷Ngayéje kuya tjiuba ts'en xi tjin, tjiunise, tjiuye, ko tjiuba xi tjin ngajin ndachikun ma nint'e, 'ba tsint'e xuta. ⁸Tunga nisa'ya ma tsint'e najenna. Jngu tsajmi ch'o xi bi ma nik'ejñaxiu, xi kitsejinre xan xi tsik'enna.

⁹Ba najenna nichjen = ña nga je 'naxjia Na'enchana, 'ba = nde kui nichjan nga ch'o 'mi ra xuta xi kis'endakoni isenre Na'enchana. ¹⁰Tu jngu ndsu'ba 'betju en xi nda tsu ko en xi ch'o tsu. Jun nts'ia, bi 'batjinni nga 'ba si'an. ¹¹¿A ma nde kioni ña titju nanda ma 'betju nanda xi nda ko nanda xi sja? ¹²Nts'ia, ¿a ma bajare tu acetuna jngu ya higuera? ¿A ma bajare tu higo jngu na'ñure uva? 'Ba nde ninga ña titju nandaxtia bi ma 'betjure nanda xi nda.

¹³¿'Yá = xi tjinre kjuankjin kakun ngajinnu 'ba mankjninre jót'sa'en tsa'en Na'enchana? Kixi ngatjiko yojore 'ba ngatatsa'en xi nda. Tsa 'baxjenima yojore nga 'batsa'en, xia = re nga kui tjinre kjuankjin kakun. ¹⁴Tunga tsa kjuaxin kakun sisja inimanu 'ba mejénnu nga ngisa tjun kuetsubo nga ko mare xuta xi yak'a, bi nk'a 'naxjo yojonu nga mixun nga tjinnu kjuankjin kakun. Nga 'ba ño'on, te'bejña'moñu xi kjuakixi ko en ndesu. ¹⁵Ngat'a kjuankjin kakunbiu bi ngank'aa ndibanire, tse'e = ngasun'ndio, kjuafa'etsjenre xuta = , 'ba tse'e = chanayiu. ¹⁶Ngu nituña ña tjin kjuaxin

SANTIAGO 3, 4

kakun 'ba ña tjin xuta xi mejénre nga ngisa tjun tijña nga ko mare xuta xi yak'a, bi tsja tsa'en tjindu xi tjin 'ba xuta tsa'en ngayéje kuya kjuach'o.

¹⁷Tunga xuta xi tjinre kjuankjin kakun xi ndibanire ngank'aa, kui xi tjun mejénre nga tsje tjindu ngixkun Na'enchana, 'ba 'ba nde nga tjindujin kjuaxiu, kjuanda, 'ba ko kjuant'ekjua. Xi tjinre kjuanima kakun, tsa'en xi nda, bi kabi tsa'en 'ba bi tjinre kjuajonkjain. ¹⁸Xi tsikejench'an kjua, jo = ni tsa kjuaxiu 'bentje. 'Ba xi kixi tjin jo = ni tu xi 'beku.

4 ¹¿Ñá = ndibanire kjuachan ko kjuasi xi s'e ngajinnu? ¿A bi ndibanire nga mejénnu si'on xi tsu yojonu xi ngantsjai kjanjin yojonu tuxi batexumanire? ²Ngu mejénnu tsajmi xi tsajainnu. 'Ba 'batsa'en maxin kakun ka'nda nga nik'ion tuxi sakuni = nu kibiu, tunga bi ma fechutjenngiu xi mejénnu. 'Ba 'batsa'en chubasiko xingiu 'ba mixkjon. Bi sakunu xi mejénnu, ngat'a bi Na'enchana xi chja'a_ru. ³'Ba ninga nga chjo'o, bi sakunu, ngat'a ko kjuafa'etsjen xi bi nda chjo'o. Ngu tu mejénsaninu nga sitsjako_ru yojonu xi chjo'o.

⁴iJun xi bi kixi meko yojonu ngixkun Na'enchana! ¿A bi 'yo nga xi tsimején ngasun'ndio, kui xi tjimastike Na'enchana? Tu'yañu xi mejénre kuan amigure ngasun'ndio, kui xi titsa'en yojore xi tjimastike Na'enchana. ⁵¿A manu jun nga tumé chjire xi tsu enre Na'enchana? Ngu 'batsa'en kua'indut'a: “Isennixtjintsje xi Na'enchana 'ejñajinna tjo = bena 'ba ka'nda machinintjai_ra.” ⁶Tunga Na'enchana = ngisa tsja ngisana kjuanda. Kui = kjua 'ba tsuni enre: “Na'enchana tsukine = xuta xi nk'a kakun, tunga tsjare kjuanda xi 'baxjenima yojore.”

⁷Kui kjua 'naxjenimañu yojonu ngixkun Na'enchana. 'Ñu tetsuba_ru mé = xi tse'e chanayiu, 'ba kui kuanga nga kuasent'axinnu ya'a. ⁸Titiñat'a_ru Na'enchana, 'ba 'ba = nde Na'enchana sitiñat'anu ngayeje. Jun xi chjudio, tsje tetsubo. 'Ba jun xi jó kji'i kjuafa'etsjennu, titsjio inimanu. ⁹'Ba ta'e_ru kjuanima yojonu, ngatjamabanu 'ba chi'ndo. Nga kjuabejnunu, tusa kjuachi'nda ngatjama 'ba nga'ndere nga tsja s'enu, tusa ch'o ngatjamare inimanu. ¹⁰Naxjenimo yojonu ngixkun Na'enchana, 'ba kui nk'a sik'ejñanu.

¹¹Jun nts'ia, bi ch'otsa'en nukjuo ngat'are xingiu. Xi ch'otsa'en nchja ngat'are nts'e asa tsu nga tjinre je, kui xi ch'otsa'en tinchja ngat'are kjuatexumo 'ba titsu nga tjinre je. Tunga tsa tesji nga tjinre je kjuatexumo, tsu = nire nga bi tenik'etjusin kjuatexumo, tusa juez teñe'en yojori.

¹²Jngututu ma sani xi kitsja kjuatexumo 'ba kui xi juez ngayeje. Kui xi mare tsik'angi xuta asa tsa'en nga chaja xuta. Tunga ji, ¿'yá = nini nga ji teña'an_ri kjua xingi?

¹³Nganda'e tasen ñojon kibi jun xi mixun: “Nganda'e asa nyujunni kuangian naxinanda kibiu 'ba jngu nu kuanna kio. Kuinda 'ba kuateña

tsajmi 'ba kuejenna ton.” ¹⁴Ba mixun, tunga bi 'yañu mé = xi kuannu nyujunni, tsa kuenichun ngiso asa bi kuenichun. Jun jo = ni ni'ndi xi ngutjun fani matsejen 'ba ngutjun fani chaja ngani. ¹⁵Nga'ndere kibi, tusa 'bi = tjinni nga kuixun: “Tsa Na'enchana mejénre, kuetsuba ngisa 'ba si'an kibi asa kja'e tsajmi.” ¹⁶Tunga nganda'e, jun tusa nk'a kakun ño'on 'ba 'ñu nk'a nukjuo. Ngatsi'i xi 'batsa'en nk'a 'baxje yojore tsa'en xi bi nda tjin. ¹⁷Xi be = jótsa'en sa'en xi nda 'ba bi 'ba tsa'en, kui xi tikjeje.

5 ¹Nganda'e tasen ñojon kibi jun xi xuta nyina tji' minu, chi'ndo 'ba titsinio ngat'are kjuanima xi kju'a'enio. ²Je je'ndu kjuanyinanu. Je kitsikje tjiuxabi najñunu ngayeje. ³Je kitjuxa oronu ko platanu, 'ba kui xabiu xi kuaku nga ch'o kjiño'on 'ba sikjekjua yojonu jotsa'en tsikje ndi'u mé = xi tjin. Te'bekuñu kjuanyina nixtjin nganda'e, nixtjin xi je tifet'a.

⁴Nda chutsijon kui chji xi bi kika'e_ru chu'nda xi kitsa'exa tsojon, kui = kibi xi tibaneje ngat'anu. Si'are nga inyakji'ndaya chu'nda xi 'eku chanre tsujmi ntjenu, kui xi je echu ngixkun Na'enchana xi tjinre ngayéje kju'a'ñu. ⁵Ñu tenitsja_ru yojonu nga'e ngasun'ndio 'ba bi te'bechjon_ru yojonu ngat'are ngayéje xi mejénnu. Tenijio yojonu, tunga jun jo = ni tjiundija xi tjimaje tuxi kjuinik'enni. ⁶Jun je kikjanejio 'ba kjinik'ion xuta xi tsajainre je, 'ba kui bi kitsikjanntjai yojore.

⁷Bamani nts'ia, titsejndo yojonu ka'nda nga kju'a'e ngani Na'enna. Chutsejen kusun_ru xuta xi tsa'exa ngijña, jotsa'en kuyare chan xi nda xi tsja t'anangiu 'ba tsitsejnda yojore ka'nda nga ba'a tsi xi machjen nga kju'a'e. ⁸Ba nde jun ngatjas'enu kjuatsejnda 'ba bi nikje_ru kakún, ngat'a je tjimatiña nixtjin nga kju'a'e ngani Na'enna.

⁹Bi tsujeto'on xingiu, nts'ia, tuxi bi si'anninu kju'a. Ngu xi sa'en kju'a je sejñaxtiu xuntjo. ¹⁰Nts'ia, chutsejen kusun_ru jótsa'en ja'a kjuanima 'ba kis'ere kjuatsejnda nchja chinga profeta xi Na'enchana kitsikincha. ¹¹iNdaxure!, mixan ngat'are xi chukjuakore mé = xi mata'een. Je kjinu'yo jótsa'en kichukjuakore Job mé xi kuánre, 'ba 'yañu jó kitsiko ngani Na'enchana nga jaskanñu. Ngu 'ñu = tjinre kjuanima kakun Na'enchana 'ba fa'anima = re xuta.

¹²Nts'ia, kibi = xi 'ñu temi'a_nuu. Nga kuo'o ennu bi nik'axkiu ngat'are ngank'aa asa t'anangiu, ninga ngat'are tume xi tjin. Tsa “jun” kuixun, 'ba ngatjama. 'Ba tsa “junjun” kuixun, ngu junjun. 'Ba ti'on tuxi bi s'enejeñu.

¹³Tsa tjin ngajinnu xi tifa'a kjuana'en, ngatafako Na'enchana. 'Ba tsa tjin xi tsja tjinre, ngatjasere Na'enchana nga sjare kjuaje. ¹⁴Ba tsa tjin xi tji'me, ngatanchjare xuta chingare xi makjainre ngat'are Na'enna, tuxi ngatafakoni Na'enchana ngat'are kui 'ba nga koni ja'enre Na'enna ngatatsikajunre aseti. ¹⁵Ba nga kjuako Na'enchana xi makjainre ngat'are kui, kuanda xi tji'mio 'ba Na'enna skjennitjen. 'Ba tsa kiskjeje, kuachat'are

SANTIAGO 5

jere ngayeje. ¹⁶Kui kjua t'eni_ru nijmi xingiu ngat'are je xi tjinnu, 'ba chuko Na'enchana ngat'are xingiu, meni kuandañu. Ngu kionga xuta xi kixi fako Na'enchana, xi tsu 'ñu = tjinre kjua'ñu 'ba 'ñu = baseko. ¹⁷Joni xuta chinga profeta Elías 'ba = nde tu xuta ngasun'nde kuán joni ña. 'Ñu jako Na'enchana nga tsi'are nga bi nde ngata'ani tsi, 'ba bi tsa'a tsi ján nu masen ngasun t'anangiu. ¹⁸Ba jaskan jako ngani Na'enchana, 'ba tsa'a ngani tsi 'ba t'anangiu kitsja ngani chan.

¹⁹Nts'ia, tsa tjin ngajinnu xi kuasent'axinre kjuakixiu 'ba kja'e xuta sa'en nga siku'be ngani ngat'are kjuakixiu, ²⁰tsa 'ba kuan, ngatja'yo nga tu'yañu xi sa'en nga k'uejña ngani ndiya xi ch'o jngu xuta je, kui xi ti'baxjejin kjuabeya 'ba tsa'en nga kuachat'are nkjin je.